

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

E: gp.mizs@gov.si

www.mizs.gov.si

Številka: 013-5/2020/142

Datum: 1. 12. 2022

ZAPISNIK

9. seje Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo (v nadaljevanju: Svet)

Čas in kraj seje: 14. november 2022 od 13:00 do 16.45 ure

(MIZŠ, Kotnikova ulica 38, Ljubljana, sejna soba 503-504)

Prisotni člani Sveta:

dr. Klavdija Kutnar (predsednica), dr. Štefko Miklavič, dr. Igor Žagar Žnidaršič, dr. Gregor Pobežin, dr. Gregor Polančič, doc. dr. Gorazd Kovačič, Jasmina Poličnik, Barbara Krajnc, Dare Stojan, Peter Milivojevič, Jonathan Samuel Rebetz, prof. dr. Gregor Majdič, dr. Zdravko Kačič, prof. dr. Boštjan Golob, dr. Boris Dular in dr. Mark Pleško.

Prisotni člani Sveta na daljavo:

Karmen Fortuna (do Ad. 1, 2 in 3).

Odsotni člani Sveta:

dr. Janja Hojnik, dr. Milček Komelj (opr.), Jože Smole, David Bohar, Rasim Čehić in dr. Peter Štih (opr.).

Drugi prisotni:

dr. Igor Papič, dr. Matjaž Krajnc, Tit Neubauer, dr. Franci Demšar, dr. Alenka Flander, Božidar Grigić, Marike Grubar, dr. Gregor Anderluh in sodelavci iz Direktorata za visoko šolstvo.

Drugi prisotni na daljavo:

Duša Marjetič, dr. Tomaž Boh, mag. Katja Kraškovic (po pooblastilu dr. Barbare Toplak Perovič), Miha Zimšek in mag. Katja Ferfolja.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednice Sveta RS za visoko šolstvo in potrditev dnevnega reda
2. Obravnava Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu
3. Obravnava Strategije za internacionalizacijo visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do leta 2030
4. Akcijski načrt uresničevanja Resolucije Nacionalnega programa visokega šolstva 2030 v obdobju 2022 - 2024
5. Razno

Ad 1. Pozdrav predsednice Sveta RS za visoko šolstvo in potrditev dnevnega reda

Dr. Klavdija Kutnar, predsednica Sveta je pozdravila vse zbrane, nagovorila k sodelovanju in podaji predlogov. Predlagala je, da bi se pod točko 5. Razno obravnavalo o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in sicer zaradi odprave »stropa« (omejitev na 57. plačni razred), ki je posledično pripeljala do situacije ko so znanstveni delavci v primerjavi z visokošolskimi učitelji drugače obravnavani. Omenila je, da se seja Sveta za pripravo zapisnika snema.

Člani Sveta so predlog dnevnega reda soglasno potrdili.

Člani Sveta so se dogovorili, da se v bodoče ob pošiljanju vabila na sejo Sveta priloži zapisnik prejšnje seje.

Sledila je pozdravna točka ministra dr. Igorja Papiča. Dr. Igor Papič se je vsem prisotnim zahvalil za njihovo udeležbo na tokratni seji in sodelovanje pri pripravi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu. Izpostavil je, da je po kratki noveli Zakona o visokem šolstvu predvideno nadaljnje delovanje širše delovne skupne za pripravo krovnega Zakona o visokem šolstvu (v nadaljevanju: ZViS), pri čemer je poudaril, da bo ta aktivnost trajala daljše obdobje. Predviden začetek delovanja te širše delovne skupine za pripravo krovnega ZViS je v mesecu decembru.

Minister, dr. Igor Papič je opozoril, da gre pri Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju za začasno anomalijo, ki naj bi bila odpravljena v nadaljevanju pogajanj s sindikati. Bila je sindikalna zahteva še izpred dveh let, katera se je sedaj realizirala. Predvidoma bo popravek neskladij urejen v sklopu usklajevanja plač v javnem sektorju.

Doc. dr. Gorazd Kovačič je pojasnil, da je ta problem povzročilo Ministrstvo za javno upravo, saj je hotelo nevtralizirati Fidesovo stavko, niso pa imeli posluha kakšne posledice bo to povzročilo med zaposlenimi na visokošolskih zavodih, kot npr. nesorazmerja med raziskovalci in rektorji, med visokošolski učitelji in raziskovalci na eni strani in zdravniki. Teoretične rešitve so lahko preoblikovanje števila nazivov, ali delitev učiteljskega delovnega mesta na več samostojnih delovnih mest, ali kaj tretjega, pri čemer prvi dve nista optimalni. V vsakem primeru bo rešitev zahtevno najti, prinesel pa jo bo socialni dialog.

Ad 2. Obravnava Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu

V nadaljevanju je dr. Matjaž Krajnc, državni sekretar poudaril, da novela ZViS odpravlja zahteve Ustavnega in Računskega sodišča. V prvi vrsti gre za ureditev javnega interesa in javne službe ter zahteve za ureditev dvojne pravne subjektivitete članic univerze. Nenazadnje novela ZViS uresničuje tudi reformo Načrta za okrepanje in odpornost »Odpravljanje administrativnih ovir« z vidika pravnih podlag za vodenje digitalnih evidenc v visokem šolstvu. Vežano na ustanavljanje drugih pravnih oseb gre za usklajitev z Zakonom o raziskovalni in inovacijski dejavnosti. Ob enem so dopolnjeni tudi ukrepi, ki so bili uvedeni v Zakonu za urejanje položaja študentov.

V nadaljevanju je dr. Matjaž Kranjc predstavil ključne spremembe, ki jih novela ZViS prinaša (glej prilogo 1): opredelitev pojma javni interes, ki obsega celotno izvajanje javnodeljavnih študijskih programov na javnih in zasebnih akreditiranih visokošolskih zavodih v Republiki Sloveniji, in javne službe v visokem šolstvu, ki obsega tiste izobraževalne, znanstvenoraziskovalne, umetniške in podporne dejavnosti, ki jih izvajajo javni visokošolski zavodi in zasebni visokošolski zavodi za koncesionirane študijske programe. Poudaril je, da se javna služba financira iz javnih virov, iz nejavnih virov pa če tako določa ZViS. Novela ZViS nadalje ureja pravno subjektiviteto članic univerz (10. člen ZViS), pri čemer je univerza pravna oseba, medtem ko imajo članice univerze, v kolikor se tako določi v aktu o ustanovitvi univerze oziroma statutu univerze, pravno subjektiviteto, ki se vpiše v sodni register s pravnoorganizacijsko obliko »članica univerze«. V izogib nesistemskeosti je mogoča le enotna ureditev pravne subjektivitete članic za vse članice iste univerze. Novela ZViS ureja še funkcijo dekana na delovnem mestu visokošolskega učitelja, ustanovitev druge pravne osebe, vzpostavitev pravnih podlag za vodenje digitalnih evidenc v visokem šolstvu ter dopolnitev v sklopu s šolninami in drugimi prispevki.

V razpravi, ki je sledila je dr. Gorazd Kovačič, pozdravil dopolnitev novele ZViS po javni obravnavi na E-demokraciji, ki se nanaša na določbo, da v primeru, ko imajo članice univerze pravno subjektiviteto ZViS določa, da so javni zavodi. Poudaril je, da obstaja ena nejasnost in sicer v

kakšnem obsegu je ta članica v odnosu do univerze oziroma vlade kot ustanoviteljice univerze oziroma javne službe. Želel je odgovor, ali bo članica univerze del univerze v pravnem smislu ali ne. Zanimalo ga je tudi kdo odloča o pokritju izgube iz tržne dejavnosti? Ali se lahko dobiček uporablja za razvoj javne službe? Menil je, da bi novela ZViS morala jasno razjasniti ta in podobna vprašanja.

Dr. Matjaž Krajnc je pojasnil, da članica ni samostojni javni zavod, ampak je uvedena pravna organizacijska oblika javnega zavoda članice univerze ter poudaril, da že Zakon o zavodih določa, da presežek prihodkov nad odhodki sme zavod uporabiti le za opravljanje in razvoj dejavnosti, če ni z aktom o ustanovitvi drugače določeno.

Prof. dr. Zdravko Kačič je opozoril na preverbo odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani, saj je v noveli zapisano, da je pravna oseba Univerza v Ljubljani, ki ima članice.

Dare Stojan je poudaril, da je novela ZViS pravilno naravnana. Izpostavil je, da je tržna dejavnost na visokošolskih zavodih zaželeno, saj se bo na takšen način dosegel večji del sodelovanja med visokoškolskimi zavodi in gospodarstvom, pri čemer se mora upoštevati načelo transparentnosti.

Prof. dr. Zdravko Kačič je poudaril, da je novela ZViS korak k temu, kar bi morale univerze imeti že urejeno, urejeno razmerje med delovanji z vsemi dejavnostmi, ki jih visokošolski zavod izvaja. Z novelo ZViS je omogočeno učinkovito izvajanje treh ključnih poslanstev, in sicer izobraževalnega, raziskovalnega in prenosa znanja. Poudaril je, da je čas ko lahko univerze družbi ponudijo tisto kar imajo oziroma s čimer razpolagajo. Podrobnosti bodo urejene z akti, ki jih bodo univerze sprejele, pri čemer pa mora biti seveda vse jasno in transparentno.

Prof. dr. Gregor Majdič je poudaril, da bi javni denar mora pokrivat delovanje celotne javne službe, kar danes ne drži. Sredstva pridobljena iz naslova tržne dejavnosti pa morajo visokošolski zavodi vlagati v lastni razvoj. Glede pravne subjektivitete članic univerz pa je bil mnenja, da je predlagana ureditev le zakonsko pojasnilo obstoječega stanja (kar je zahtevalo ustavno sodišče) in ničesar ne spreminja, predstavlja pa takšen način organizacije pomemben steber razvoja sodelovanja z gospodarstvom.

Dr. Franci Demšar, direktor Nacionalne agencije RS za kakovost v visokem šolstvu je predlagal, da se v 10. členu novele ZViS zapiše, da se medsebojna razmerja med univerzo in njenimi članicami, ki imajo pravno sposobnost, podrobneje uredijo z aktom o ustanovitvi.

Mag. Katja Kraškovic, dekanja GEA College in predstavnica SSVZ, se je dotaknila ločitve javnega interesa in javne službe. Poudarila je, da trenutna dikcija člena v resnici uveljavi javno službo, ki jo izvajajo zgolj javni subjekti, ki so financirani iz javnih sredstev oziroma postavi v ospredje subjekt ne pa njeno vsebino. Menila je, da se ne more enačiti pojma izvajanje javne službe s pojmom financiranja, ter da se javno službo v resnici definira po vsebini in ne po subjektu, ki naj bi to javno službo izvajal. V razmislek je podala predlog, da se definicija javne službe razširi in določi, da javno službo izvaja akreditirani visokošolski zavod v okviru izvajanja programov strokovnih, raziskovalnih in umetniških dejavnosti. V nadaljevanju je podala mnenje na 77. člen, kjer se dodaja zasebne zavode s koncesijo glede nezaračunavanja vpisnine. Menila je, da je financiranje javnih in zasebnih koncesioniranih visokošolskih zavodov bistveno drugačno in nekorektno. Dodala je, da je financiranje pri javnih visokošolskih zavodih zelo široko, pri koncesioniranih visokošolskih zavodih pa ozko, za kar se ji ne zdi korektno, da pogoji financiranja niso enaki.

Sklep št. 1:

Svet predlaga, da se 10. člen predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu, ki opredeljuje pravni status članic univerz dopolni z ustrežno dikcijo o urejanju pravnih razmerij znotraj univerz v aktu o ustanovitvi.

Svet podpira predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu.

Ad 3. Obravnava Strategije za internacionalizacijo visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do leta 2030

Dr. Matjaž Krajnc je predstavil delovni predlog Strategije za internacionalizacijo visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do leta 2030 (v nadaljevanju: Strategija; glej prilogo 2), katera je kot delovni osnutek podana Svetu v razpravo in mnenje. Hkrati je omenil, da bo Strategija predstavljena tudi na Razvojnem svetu RS in Svetu za internacionalizacijo gospodarstva. Strategija predstavlja povezovanje dveh še ločenih krovnih strategij Resolucije Nacionalnega programa visokega šolstva (ReNPVŠ30) in Resolucije o znanstvenoraziskovalni inovacijski strategiji (ReZrIS30). Namen Strategije je bil na strateški ravni združiti dve neločljivo povezani področji visokega šolstva in znanosti v en dokument. Pojasnil je, da Strategija določa pomen in obliko internacionalizacije, prioriteta področja oziroma regije za mobilnosti, pri čemer izhaja iz obeh resolucij. Strategija ne posega v cilje oziroma ukrepe iz ReNPVŠ30, temveč jih bolj natančno opredeljuje. V nadaljevanju je predstavil skupne prioritete, prioritete na področju znanosti in na področju visokega šolstvo.

Prof. dr. Zdravko Kačič je pozdravil, da sta se področji visokega šolstva in znanosti združili v en dokument. Omenil je, da se v letu 2030 v evropskem prostoru kaže, da je eden od pomembnih vidikov jezik. Poudari je, da je jezik pomemben vidik, ki ga je nujno potrebno razumeti ter zato v družbi storiti vse kar je mogoče za njegovo ohranitev in nadaljnji razvoj, s čim bolj sistemsko ureditvijo. Pozval je vse akterje visokega šolstva, da predvidijo tiste mehanizme, ki bodo slovenskim univerzam omogočile sodelovanje v zavezništvih na način, da bodo ponujale skupne študijske programe, torej da bo univerza lahko definirala študijske programe v tujem jeziku v okviru teh zavezništev. Izpostavil je, da bi bil študent deležen tujega jezika samo na predavanjih, ostale oblike študija bi pa potekala v slovenskem jeziku.

Dare Stojan je poudaril, da je Strategija zapisana presplošno, zato je predlagal, da naj Akcijski načrt vsebuje jasnejši zapis kdaj in kako bodo doseženi cilji Strategije. Poudaril je tudi, da zamujamo pri izvajanju strategije internacionalizacije.

Darinka Vrečko, zaposlena v Sektorju za visoko šolstvo na MIZŠ je pojasnila aktivnosti v okviru Platforme znanja. Povedala je, da se pripravlja vzpostavitev digitalne Platforme znanja, katere namen je, da MIZŠ z deležniki obravnava evropske smernice, dokumente, dogodke in drugo. Želja je, da bi od deležnikov dobili mnenja o aktualnih dokumentih EU in s tem bi lahko skupaj oblikovali uradna stališča Slovenije. Z dokumentom bi Slovenijo zastopali v različnih telesih EU.

Prof. dr. Gregor Majdič je ponovno opozoril na nekaj konkretnih predlogov, ki jih je Rektorska konferenca RS podala pri pripravi gradiva. Izpostavil je razvoj strojnega prevajanja, aktivno integracijo uvajanja programa tujega jezika ob hkratni zaščiti slovenskega jezika. Poudaril je tudi, da pogreša podporo evropskim zvezam univerz, katera je v Akcijskem načrtu navedena, pri čemer pa želijo konkretnjšo zavezo za skupne raziskovalne projekte. Želi si ukrepe glede vračanja uspešnih Slovencev iz tujine, ki je posledično povezano s financiranjem univerze, finančni ukrepi povezovanja znanstvenega in visokošolskega prostora, ki bi spodbujali sodelovanje med inštituti in univerzami ter oblikovanje programa za doktorske študente iz tujine. Opozoril je tudi na urejanje statusa tujcev, ki je izjemno problematično in zaradi katerega izgubljam tuje študente in raziskovalce. Zaradi pereče problematike zaposlovanja tujcev je Univerza v Ljubljani v stiku z MJU, saj se pripravlja sprememba Zakona o tujcih.

Dr. Matjaž Kranjc je pojasnil, da je Strategija časovno omejena na 8 let in da žal pilotni projekti, kot so evropske zveze univerz, ne morejo biti vključeni, saj so nekaj, kar se bo kot dosežek oziroma rezultat pokazal skozi čas.

Prof. dr. Boštjan Golob je opozoril na uporabo tujega jezika pri pripravi novega ZViS in podporo evropskim univerzam iz institucionalnega vidika. V nadaljevanju razprave so udeleženci naznanili,

da se v Sloveniji pogovarjamo o problemu kako se vpeti v mednarodne konzorcije, namesto, da bi se pogovarjali kako mednarodne konzorcije voditi.

Dr. Franci Demšar je predlog prof. dr. Gregorja Majdiča, glede jasnejšega zapisa Strategije in tudi akreditacije zveze univerz, podprl. Poudaril je, da lahko hitro in učinkovito, znotraj zvez univerz, sodelujejo poleg raziskovalnega sveta tudi na pedagoškem področju in s tem se lahko oblikuje skupni študijski program, nenazadnje lahko tudi v tujem jeziku.

Dr. Gregor Anderluh se je strinjal s predlogom rektorja dr. Gregorja Majdiča glede pridobitve dodatnih sredstev za spodbudo vračanja uspešnih Slovencev iz tujine. Z vidika internacionalizacije pa je predlagal ureditev pravnih postopkov na drugih pristojnih ministrstvih, saj so postopki zaposlovanja tujcev izredno težavni. Predlagal je, da Svet poda prošnjo oziroma pobudo na pristojno ministrstvo o krajšem poteku postopkov zaposlovanja tujcev oziroma vstopa tujcev na trg delovne sile.

Dr. Matjaž Krajnc je pojasnil, da Ministrstvo za notranje zadeve pripravlja spremembo Zakona o tujcih, pri katerem sodeluje tudi MIZŠ. Izpostavil je, da problematika zaposlovanja tujcev žal ni v domeni MIZŠ in na sam upravni postopek oziroma operativno - kadrovsko delovanje, ki vpliva na izvajanje postopkov, MIZŠ nima vpliva.

Sklep št. 2:

Svet se seznani s Strategijo za internacionalizacijo visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do leta 2030 in predlaga, da se dokument dopolni v razdelku o evropskih zaveznih univerz, ki jo je na seji predstavil rektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Zdravko Kačič in predlaga preučitev možnosti za vključitev navedb o vzpostavitvi projekta ESFRI.

Svet soglaša, da se tako dopolnjena verzija Strategije za internacionalizacijo visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do leta 2030 posreduje v nadaljnjo obravnavo.

Po dopolnitvah predloga Sveta, MIZŠ posreduje Svetu končno različico Strategije.

ZA: 17	PROTI: 0	VZDRŽANI: 0
--------	----------	-------------

Ad 4. Akcijski načrt uresničevanja Resolucije Nacionalnega programa visokega šolstva 2030 v obdobju 2022 - 2024

Dr. Matjaž Krajnc je povedal, da je MIZŠ pripravil enotni Akcijski načrt uresničevanja Resolucije Nacionalnega programa visokega šolstva 2030 v obdobju 2022 – 2024 (v nadaljevanju besedil: Akcijski načrt), kateri vključuje predlog sistema za spremljanje uresničevanja ReNPVŠ30 in Strategije internacionalizacije ter ga je v nadaljevanju predstavil (glej prilogo 3).

Izr. prof. dr. Gregor Polančič je podal komentar vezan na kazalnike in načine spremljanja uresničevanja Akcijskega načrta oziroma zagotavljanja skladnosti z ReNPVŠ30. Poudaril je, da so cilji ReNPVŠ30 zelo obsežni, zato se lahko pričakuje, da bodo ukrepi oziroma cilji realizirani delno ali v celoti. Zanimalo ga je, kako natančno se bo spremljala realizacija ReNPVŠ30, in sicer ali se bo določilo v kakšnem obsegu je določen cilj ali ukrep izpolnjen (delno ali v celoti) ter ali se bo obravnavala tudi posamezna vsebina določene točke ReNPVŠ30.

Dr. Matjaž Krajnc je pojasnil, da se bo ob uresničevanju ciljev oziroma ukrepov ReNPVŠ30 spremljajo tudi realizacijo same vsebine, pri čemer je poudaril, da bo možno določeno vsebino, za katero se bo ocenilo, da bo težje uresničena, spremenilo oziroma nadomestilo s katero drugo, novo vsebino.

Prof. dr. Zdravko Kačič je predlagal, da se v seznam aktivnosti doda podatek o ciljih in ukrepih iz ReNPVŠ30 ter spremembo zapisa aktivnosti v 20 točki. Opozoril je, da tako kot je sedaj zapisano

to ne gre za sistem prevajanja govora v govor, temveč gre za sistem, ki bo prevajal besedilo v besedilo. Manjka govorni material, ki je ključen.

Predlog predstavnikov študentov je bil, da so vključene elektronske študentske izkaznice.

Sklep št. 3:

Svet se seznani z delovno verzijo Akcijskega načrta uresničevanja Resolucije Nacionalnega programa visokega šolstva 2030 v obdobju 2022 – 2024 in predlaga dopolnitev priloge z eksplicitno navedbo ciljev in ukrepov iz ReNPVŠ30 ter spremembo zapisa dvajsete (20) aktivnosti z diktacijo, ki jo pripravi rektor Univerze v Mariboru, prof. dr. Zdravko Kačič.

ZA: 16	PROTI: 0	VZDRŽANI: 0
--------	----------	-------------

Ad 5. Razno

Predsednica, dr. Klavdija Kutnar je izpostavila, da Svet ponovno izpostavi nujnost ureditve problematike, ki je nastala na področju plač, razlikovanja med visokošolskimi učitelji in raziskovalci. Omenila je, da je nenazadnje to področje jasno zapisano tudi že v ReNPVŠ30 in ReZrIS30.

Predsednica Sveta je člane seznanila, da bo MIZŠ v začetku januarja 2023 poslal poziv za imenovanje novih članov Sveta.

Seja se je zaključila ob 16.45 uri.

Zapisala:
mag. Katja Ferfolja

Dr. Klavdija Kutnar
PRESEDNICA

Priloga zapisnika:

- Priloga 1: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu
- Priloga 2: Strategija za internacionalizacijo visokega šolstva in znanosti v Republiki Sloveniji do leta 2030
- Priloga 3: Akcijski načrt uresničevanja Resolucije Nacionalnega programa visokega šolstva 2030 v obdobju 2022 – 2024
- Priloga 4: ppt predstavitev

Poslati:

- člani Sveta RS za visoko šolstvo,
- dr. Igor Papič, minister,
- dr. Matjaž Krajnc, državni sekretar,
- Duša Marjetič, vodja Sektorja za visoko šolstvo,
- dr. Tomaž Boh, generalni direktor Direktorata za znanost,
- dr. Franci Demšar, NAKVIS,
- dr. Alenka Flander, CMEPIUS,
- dr. Barbara Toplak Perovič, Skupnost samostojnih visokošolskih zavodov,
- dr. Gregor Anderluh, predsednik KOsRIS,
- Sektor za visoko šolstvo in
- SOJ, MIZŠ.